

รูปแบบบัญชี

โครงการพัฒนาภูมิปัญญาทางบัญชีสู่บัญชีต้นทุนอาชีพ

สำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี

๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕

ฉบับปรับปรุง
ปี 2556

Quality of Life

สมุดบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

เสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีแก่เกษตรกรไทย

ฉบับปรับปรุง
ปี 2556

Quality of Life

สมุดบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ

เสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีแก่เกษตรกรไทย

ฉบับปรับปรุง
ปี 2556

Quality of Life

สมุดบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน
สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ

เสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีแก่เกษตรกรไทย

พระราชดำรัส

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช

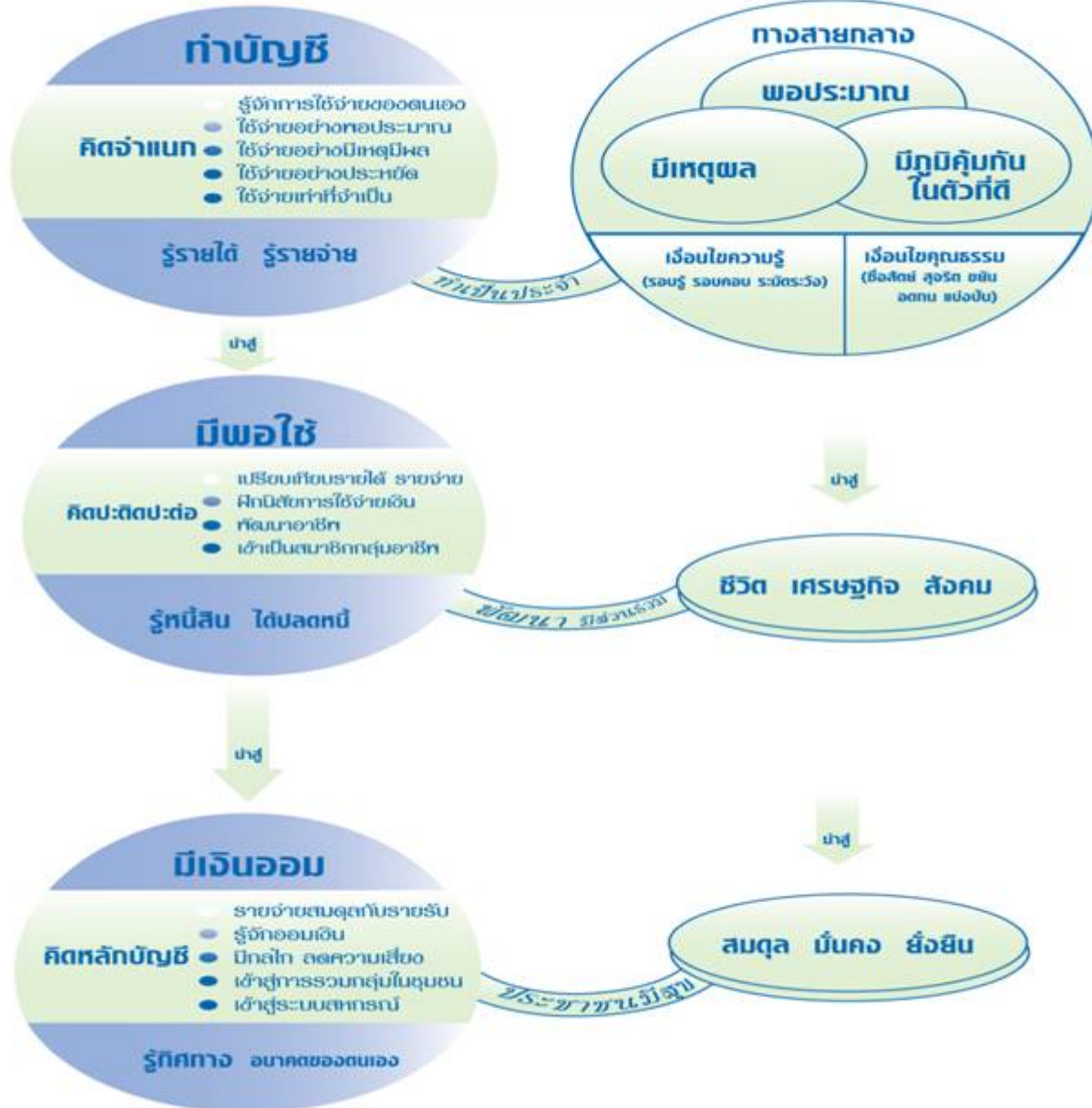
“ทำบุญให้เห็นว่าสมคูลไม่ขาดทุน ถ้าทุกคนสามารถที่จะทำให้พอดีไม่ขาดทุน ประเทศชาติไม่ขาดทุนแน่ และประเทศชาติขาดทุนอย่างนี้ ไม่ขาดทุน อยู่รอด ข้อสำคัญเป็นอย่างนี้ ที่ว่าเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่ว่าพอเพียงในการบริโภค แต่ให้พอเพียงในการมีชีวิตอยู่บางคนก็อาจจะรวยได้ทีเดียว”

ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541

ภูมิปัญญาทางบัญชี สร้างวิถีสู่นาคต

บัญชี กับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สมุดบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

วิธีการลงบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

ใช้บันทึกรายรับหรือรายจ่ายที่เกิดขึ้น ทั้งในครัวเรือนและการประกอบอาชีพ

วิธีลงวัน เดือน ปี

- 1 ช่อง "วัน เดือน ปี"
เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงิน และรายการจ่ายเงิน

วิธีลงรายการ

- 2 ช่อง "รายการ"
เขียนรายละเอียดของการรับเงิน และจ่ายเงินที่เกิดขึ้น

วิธีลงรายรับ

- 3 ช่อง "รายรับ" แบ่งเป็น รายรับประกอบอาชีพ และรายรับอื่นๆ
 - (1) "ประกอบอาชีพ" เขียนจำนวนเงินที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ เช่น ขายข้าวเปลือก ขายผัก ขายผลไม้ ขายไก่ ขายปลา เป็นต้น
 - (2) "รายรับอื่นๆ" เขียนจำนวนเงินที่ได้รับ โดยเป็นเงินที่ไม่ได้เกิดจากการประกอบอาชีพ เช่น รับเงินค่าจ้าง รับเงินรางวัล รับเงินกู้ยืม ถอนเงินฝากสหกรณ์/ธนาคาร เป็นต้น
 - (3) "รวมรายรับ" เขียนจำนวนเงินที่ได้รับทั้งสิ้น โดยรวมยอดเงินจากช่องที่ (1) และ (2)

แบบฟอร์ม

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (รวม 1 ถึง 2) (3)
		ประกอบอาชีพ (1)	รายรับอื่นๆ (2)	
1	2	▲	3	▲
ลงวัน เดือน ปี	ลงรายการ		ลงรายรับ	

ตัวอย่าง

<u>วันที่ 27 กันยายน 2555</u>	รับเงินค่าจ้างซ่อมบ้าน	1,000 บาท
	ขายมะม่วงได้เงิน	2,000 บาท
	กู้เงินมา	1,500 บาท
	จ่ายค่ากับข้าว	300 บาท
	จ่ายค่าจ้างชุดบ่อปลาบ่อที่ 2	2,000 บาท
	ซื้อปุ๋ยใส่มะม่วง	400 บาท
	ซื้อของใช้ในครัว	500 บาท
<u>วันที่ 29 กันยายน 2555</u>	รับเงินค่าจ้างทาสีบ้าน	1,000 บาท
<u>วันที่ 30 กันยายน 2555</u>	จ่ายค่าสูบน้ำเข้าบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 2	400 บาท
	ซื้อพันธุ์ปลา	1,000 บาท
	ซื้ออาหารปลา	600 บาท
	<u>ขายมะม่วงได้เงิน</u>	3,000 บาท
	ให้เงินลูกใช้	300 บาท
	ชำระเงินกู้	2,000 บาท

วิธีรวมเงินในแต่ละเดือน

5

ทุกวันสิ้นเดือนให้รวมจำนวนเงินที่ได้รับ และจำนวนเงินที่จ่ายไปในแต่ละเดือน เขียนยอดรวมจำนวนเงินแต่ละช่อง ไว้ในบรรทัด "รวมเดือน....." และระบุชื่อเดือนไว้ด้วย

เทียบยอดรายรับกับรายจ่ายในแต่ละเดือน ก็จะทำให้ทราบว่ารายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย

จากตัวอย่างเดือนกันยายน 2555

มีรายรับจากการประกอบอาชีพ 5,000 บาท และรายรับอื่นๆ 3,500 บาท รวมรายรับทั้งสิ้น 8,500 บาท

มีรายจ่ายประกอบอาชีพเป็นค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ 2,400 บาท ซื้อสินทรัพย์ถาวร 2,000 บาท

และรายจ่ายในครัวเรือนเป็นค่าอาหาร 300 บาท ค่าของใช้ 500 บาท ให้เงินลูก 300 บาท

ชำระเงินกู้ 2,000 บาท รวมรายจ่ายทั้งสิ้น 7,500 บาท

ดังนั้น รายรับสูงกว่ารายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท (8,500 - 7,500)

ให้นำไปเขียนไว้ตอนท้ายต่อบัญชี ดังนี้ เงินคงเหลือยกมาจากเดือนก่อน บาท

บวกรวมรายรับ 8,500 บาท

หักรวมรายจ่าย 7,500 บาท

เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า 1,000 บาท

รายรับ สูง(ต่ำ)กว่า รายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท
(รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

การลงรายรับ - รายจ่ายและการรวมเงินแต่ละช่อง ทุกช่องของเดือนกันยายน 2555

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ			รายจ่าย										รวมรายจ่าย (รวม 4 ถึง 14) (15)		
		ประกอบ อาชีพ (1)	รายรับอื่นๆ (2)	รวมรายรับ (รวม 1 ถึง 2) (3)	ประกอบอาชีพ		ในครัวเรือน										
					ค่าใช้จ่าย ประกอบอาชีพ (4)	ซื้อ สินทรัพย์ถาวร (5)	ค่าอาหาร (6)	ค่าของใช้ (7)	ค่าน้ำค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ (8)	ค่าน้ำนมรถ (9)	เงินยืม (10)	ฝากเงิน (11)	ชำระคืนเงิน (12)	_____		อื่นๆ (14)	
27 ก.ย. 2555	รับเงินค่าจ้างซ่อมบ้าน		1,000	1,000													
	ขายของว่างได้เงิน	2,000		2,000													
	กู้เงินมา		1,500	1,500													
	จ่ายค่ากับข้าว							300									300
	จ่ายค่าจ้างชุดบ่อนีออนปลาอยู่ที่ 2						2,000										2,000
	ซื้อปุ๋ยใส่ของว่าง				400												400
	ซื้อของใช้ในครัว							500									500
29 ก.ย. 2555	รับเงินค่าจ้างทำบ้าน		1,000	1,000													
30 ก.ย. 2555	จ่ายค่าสูบน้ำเข้าบ่อเลี้ยงปลาอยู่ที่ 2					400											400
	ซื้อพันธุ์ปลา					1,000											1,000
	ซื้ออาหารปลา					600											600
	ขายของว่างได้เงิน	3,000		3,000													
	ให้เงินลูกให้									300							300
	ชำระหนี้											2,000					2,000
	รวมเดือน ก.ย.	5,000	3,500	8,500	2,400	2,000	300	500		300		2,000					7,500

5

ลงยอดรวมเดือน

เงินคงเหลือยกมาจากเดือนก่อน บาท บวกรวมรายรับ 8,500 บาท หักรวมรายจ่าย 7,500 บาท เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า 1,000 บาท
 รายรับ สูง(ต่ำ)กว่า รายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท (รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

ตัวอย่าง

วันที่ 27 กันยายน 2555	รับเงินค่าจ้างซ่อมบ้าน	1,000 บาท
	ขายมะม่วงได้เงิน	2,000 บาท
	กู้เงินมา	1,500 บาท
	จ่ายค่ากับข้าว	300 บาท
	จ่ายค่าจ้างชุดบ่อปลาบ่อที่ 2	2,000 บาท
	ซื้อปุ๋ยใส่มะม่วง	400 บาท
	ซื้อของใช้ในครัว	500 บาท
วันที่ 29 กันยายน 2555	รับเงินค่าจ้างทาสีบ้าน	1,000 บาท
วันที่ 30 กันยายน 2555	จ่ายค่าสูบน้ำเข้าบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 2	400 บาท
	ซื้อพันธุ์ปลา	1,000 บาท
	ซื้ออาหารปลา	600 บาท
	ขายมะม่วงได้เงิน	3,000 บาท
	ให้เงินลูกใช้	300 บาท
	ชำระเงินกู้	2,000 บาท

วิธีรวมเงินในแต่ละเดือน

5

ทุกวันสิ้นเดือนให้รวมจำนวนเงินที่ได้รับ และจำนวนเงินที่จ่ายไปในแต่ละเดือน เขียนยอดรวมจำนวนเงินแต่ละช่อง ไว้ในบรรทัด "รวมเดือน....." และระบุชื่อเดือนไว้ด้วย

เทียบยอดรายรับกับรายจ่ายในแต่ละเดือน ก็จะทำให้ทราบว่ารายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย

จากตัวอย่างเดือนกันยายน 2555

มีรายรับจากการประกอบอาชีพ 5,000 บาท และรายรับอื่นๆ 3,500 บาท รวมรายรับทั้งสิ้น 8,500 บาท

มีรายจ่ายประกอบอาชีพเป็นค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ 2,400 บาท ซื้อสินทรัพย์ถาวร 2,000 บาท

และรายจ่ายในครัวเรือนเป็นค่าอาหาร 300 บาท ค่าของใช้ 500 บาท ให้เงินลูก 300 บาท

ชำระเงินกู้ 2,000 บาท รวมรายจ่ายทั้งสิ้น 7,500 บาท

ดังนั้น รายรับสูงกว่ารายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท (8,500 - 7,500)

ให้นำไปเขียนไว้ตอนท้ายต่อบัญชี ดังนี้ เงินคงเหลือยกมาจากเดือนก่อน บาท

บวกรวมรายรับ 8,500 บาท

หักรวมรายจ่าย 7,500 บาท

เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า 1,000 บาท

รายรับ สูง(ต่ำ)กว่า รายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท
(รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

การลงรายรับ - รายจ่ายและการรวมเงินแต่ละช่อง ทุกช่องของเดือนกันยายน 2555

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ			รายจ่าย											รวมรายจ่าย (รวม 4 ถึง 14) (15)	
		ประกอบ อาชีพ (1)	รายรับอื่นๆ (2)	รวมรายรับ (รวม 1 ถึง 2) (3)	ประกอบอาชีพ		ในครัวเรือน										
					ค่าใช้จ่าย ประกอบอาชีพ (4)	ซื้อ สินทรัพย์ถาวร (5)	ค่าอาหาร (6)	ค่าของใช้ (7)	ค่าน้ำค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ (8)	ค่าน้ำนมรถ (9)	เงินลูก (10)	ฝากเงิน (11)	ชำระคืนเงินกู้ (12)	อื่นๆ (13)	อื่นๆ (14)		
27 ก.ย. 2555	รับเงินค่าจ้างซ่อมบ้าน		1,000	1,000													
	ขายของว่างได้เงิน	2,000		2,000													
	กู้เงินมา		1,500	1,500													
	จ่ายค่ากับข้าว							300									300
	จ่ายค่าจ้างชุดบ่อนเืองปลาบ่อที่ 2						2,000										2,000
	ซื้อปุ๋ยใส่ของว่าง				400												400
	ซื้อของใช้ในครัว							500									500
29 ก.ย. 2555	รับเงินค่าจ้างทำบ้าน		1,000	1,000													
30 ก.ย. 2555	จ่ายค่าสูบน้ำเข้าบ่อเืองปลาบ่อที่ 2					400											400
	ซื้อพันธุ์ปลา					1,000											1,000
	ซื้ออาหารปลา					600											600
	ขายของว่างได้เงิน	3,000		3,000													
	ให้เงินลูกใช้									300							300
	ชำระเงินกู้											2,000					2,000
	รวมเดือน ก.ย.	5,000	3,500	8,500	2,400	2,000	300	500			300		2,000				7,500

5

ลงยอดรวมเดือน

เงินคงเหลือยกมาจากเดือนก่อน บาท บวกรวมรายรับ 8,500 บาท หักรวมรายจ่าย 7,500 บาท เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า 1,000 บาท
รายรับ สูง(ต่ำ)กว่า รายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท (รวมรายรับ หักด้วย รวมรายจ่าย)

สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ

บัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ

วัน เดือน ปี (1)	รายการ (2)	อาชีพ.....			อาชีพ.....			อาชีพ.....			ลงทุนใน สินทรัพย์ถาวร (12)
		ปริมาณ (3)	รายได้ (4)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (5)	ปริมาณ (6)	รายได้ (7)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (8)	ปริมาณ (9)	รายได้ (10)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (11)	

รูปแบบบัญชี : มีการปรับเปลี่ยน

สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีการลงต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีลงวัน เดือน ปี

1

ช่อง "วัน เดือน ปี"

เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงิน และรายการจ่ายเงิน

วิธีลงรายการ

2

ช่อง "รายการ"

เขียนรายละเอียดของการรับเงิน และจ่ายเงินที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพ

วิธีลงปริมาณ

3

6

9

ช่อง "ปริมาณ" เขียนจำนวนหน่วยของปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต ซึ่งซื้อมาใช้ในการประกอบอาชีพและจำนวนผลิตผลที่ขายได้ของแต่ละอาชีพที่ทำ

วิธีลงรายได้

4

7

10

ช่อง "รายได้" เป็นรายรับจากการประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพที่ทำ

วิธีลงต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

5

8

11

ช่อง "ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย" เป็นรายจ่ายในการประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพที่ทำ

12

เขียนจำนวนเงินที่จ่ายเพื่อซื้อหรือสร้างเครื่องใช้ที่ใช้งานได้หลายปีและมีราคาสูง รวมถึงลงทุนในการลงทุนประกอบอาชีพ เช่น ซื้อรถไถนา เครื่องสูบน้ำ ขุดบ่อเลี้ยงปลา เป็นต้น

ตัวอย่าง

การเลี้ยงปลาบ่อที่ 1

ระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2555 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2555

1 ก.ย. 2555

ค่าใช้จ่ายขุดบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 1 เป็นเงิน 2,000 บาท คาดว่าจะเลี้ยงปลาได้ 10 รุ่น

7 ก.ย. 2555

ซื้อพันธุ์ปลา 400 ตัว เป็นเงิน 800 บาท

ซื้ออาหารปลา 1 กระสอบ 700 บาท แต่ใช้ไม่หมดคงเหลือ 300 บาท

30 ต.ค. 2555

ในการเลี้ยงปลาได้ใช้แรงงานตนเองเป็นคนเลี้ยง จึงคิดค่าแรงงานตนเอง 500 บาท

ขายปลาบ่อที่ 1 จำนวน 150 กิโลกรัม ได้เงิน 3,000 บาท

สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีการลงต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีลงวัน เดือน ปี

1

ช่อง "วัน เดือน ปี"

เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงิน และรายการจ่ายเงิน

วิธีลงรายการ

2

ช่อง "รายการ"

เขียนรายละเอียดของการรับเงิน และจ่ายเงินที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพ

วิธีลงปริมาณ

3

6

9

ช่อง "ปริมาณ" เขียนจำนวนหน่วยของปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต ซึ่งซื้อมาใช้ในการประกอบอาชีพและจำนวนผลิตผลที่ขายได้ของแต่ละอาชีพที่ทำ

วิธีลงรายได้

4

7

10

ช่อง "รายได้" เป็นรายรับจากการประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพที่ทำ

วิธีลงต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

5

8

11

ช่อง "ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย" เป็นรายจ่ายในการประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพที่ทำ

12

เขียนจำนวนเงินที่จ่ายเพื่อซื้อหรือสร้างเครื่องใช้ที่ใช้งานได้หลายปีและมีราคาสูง รวมถึงลงทุนในการลงทุนประกอบอาชีพ เช่น ซื้อรถไถนา เครื่องสูบน้ำ ขุดบ่อเลี้ยงปลา เป็นต้น

ตัวอย่าง

การเลี้ยงปลาบ่อที่ 1

ระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2555 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2555

1 ก.ย. 2555

ค่าใช้จ่ายขุดบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 1 เป็นเงิน 2,000 บาท คาดว่าจะเลี้ยงปลาได้ 10 รุ่น

7 ก.ย. 2555

ซื้อพันธุ์ปลา 400 ตัว เป็นเงิน 800 บาท

ซื้ออาหารปลา 1 กระสอบ 700 บาท แต่ใช้ไม่หมดคงเหลือ 300 บาท

30 ต.ค. 2555

ในการเลี้ยงปลาได้ใช้แรงงานตนเองเป็นคนเลี้ยง จึงคิดค่าแรงงานตนเอง 500 บาท

ขายปลาบ่อที่ 1 จำนวน 150 กิโลกรัม ได้เงิน 3,000 บาท

สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีการลงต้นทุนประกอบอาชีพ

วิธีลงวัน เดือน ปี

1

ช่อง "วัน เดือน ปี"

เขียนวันที่ เดือน ปี พ.ศ. ที่มีรายการรับเงิน และรายการจ่ายเงิน

วิธีลงรายการ

2

ช่อง "รายการ"

เขียนรายละเอียดของการรับเงิน และจ่ายเงินที่เกิดขึ้นจากการประกอบอาชีพ

วิธีลงปริมาณ

3

6

9

ช่อง "ปริมาณ" เขียนจำนวนหน่วยของปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต ซึ่งซื้อมาใช้ในการประกอบอาชีพและจำนวนผลิตผลที่ขายได้ของแต่ละอาชีพที่ทำ

วิธีลงรายได้

4

7

10

ช่อง "รายได้" เป็นรายรับจากการประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพที่ทำ

วิธีลงต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

5

8

11

ช่อง "ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย" เป็นรายจ่ายในการประกอบอาชีพของแต่ละอาชีพที่ทำ

12

เขียนจำนวนเงินที่จ่ายเพื่อซื้อหรือสร้างเครื่องใช้ที่ใช้งานได้หลายปีและมีราคาสูง รวมถึงลงทุนในการลงทุนประกอบอาชีพ เช่น ซื้อรถไถนา เครื่องสูบน้ำ ขุดบ่อเลี้ยงปลา เป็นต้น

ตัวอย่าง

การเลี้ยงปลาบ่อที่ 1 ระหว่างวันที่ 1 กันยายน 2555 ถึง วันที่ 30 ตุลาคม 2555

1 ก.ย. 2555

ค่าใช้จ่ายขุดบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 1 เป็นเงิน 2,000 บาท คาดว่าจะเลี้ยงปลาได้ 10 รุ่น

7 ก.ย. 2555

ซื้อพันธุ์ปลา 400 ตัว เป็นเงิน 800 บาท

ซื้ออาหารปลา 1 กระสอบ 700 บาท แต่ใช้ไม่หมดคงเหลือ 300 บาท

30 ต.ค. 2555

ในการเลี้ยงปลาได้ใช้แรงงานตนเองเป็นคนเลี้ยง จึงคิดค่าแรงงานตนเอง 500 บาท

ขายปลาบ่อที่ 1 จำนวน 150 กิโลกรัม ได้เงิน 3,000 บาท

ต้นทุนประกอบอาชีพ

วัน เดือน ปี (1)	รายการ (2)	อาชีพ เลี้ยงปลา			อาชีพ			อาชีพ			ลงทุนใน สินทรัพย์ถาวร (12)
		ปริมาณ (3)	รายได้ (4)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (5)	ปริมาณ (6)	รายได้ (7)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (8)	ปริมาณ (9)	รายได้ (10)	ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย (11)	
1 ก.ย. 2555	ค่าใช้จ่ายชุดบ่อเลี้ยงปลา	1 ชุด									2,000
7 ก.ย. 2555	ซื้อพันธุ์ปลา	400 ตัว		800							
	ซื้ออาหารปลา	1 กระสอบ		700							
30 ต.ค. 2555	คิดค่าแรงงานตนเอง			500							
	ขายปลาบ่อที่ 1 ได้เงิน	150 กก.	3,000								

วิธีการคิดกำไร - ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ

ให้คิดกำไร - ขาดทุนแยกเป็นแต่ละอาชีพ เช่น อาชีพเลี้ยงปลา อาชีพทำนา
อาชีพทำสวนยาง อาชีพเลี้ยงโคนม อาชีพเลี้ยงไก่ อาชีพทำไร่ข้าวโพด
อาชีพทำสวนผัก อาชีพทำฟาร์มเห็ด เป็นต้น

การคิดรายจ่ายถึงกัณฑ์การเลี้ยงต่อรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์/สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

ค่าใช้จ่ายในการชุดบ่อเลี้ยงปลา = $\frac{2,000}{10}$ บาท

= 200 บาท/รอบ

เมื่อสิ้นรอบการผลิต หากมีปัจจัยต่างๆ ที่ใช้ในการผลิต เช่น อาหารสัตว์ บัญ ยา คงเหลืออยู่ให้คิดว่าของที่เหลือนั้นเป็นเงินเท่าไร เพื่อนำมาหักออกจากรวมต้นทุน ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จะเป็นต้นทุนที่แท้จริงในการประกอบอาชีพนั้น

อาชีพ เลี้ยงปลา
ระหว่างวันที่ 1 ก.ย. 2555 ถึงวันที่ 30 ต.ค. 2555

รายได้

- ขายปลา 3,000 บาท

3,000 บาท

หัก ต้นทุน / ค่าใช้จ่าย

- ซื้อพันธุ์ปลา 800 บาท

- ซื้ออาหารปลา 700 บาท

- คิดค่าแรงงานตนเอง 500 บาท

- ค่าใช้จ่ายในการชุดบ่อเลี้ยงปลา 200 บาท

2,200 บาท

หัก อาหารปลาคงเหลือ 300 บาท

กำไร 1,100 บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ **ทำนา**

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

พื้นที่.....ไร่

รายได้

- ขายข้าวเปลือก (.....ก.ก.) บาท
- ขายฟางข้าว (.....ก.ก.) บาท
- บาท
- บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

- ค่าไถที่นา บาท
- ค่าพันธุ์ข้าว บาท
- ค่าปุ๋ย บาท
- ค่ายาปราบศัตรูพืช บาท
- ค่าแรงงานเก็บเกี่ยวข้าว บาท
- ค่าน้ำมันเครื่องสูบน้ำ บาท
- ค่าขนส่ง บาท
- ดอกเบี้ยเงินกู้ บาท
- บาท
- บาท
- บาท
- คิดค่าแรงงานตนเอง บาท
- คิดรายจ่ายสินค้าทางการเกษตรต่อการผลิต..... บาท

หัก ปุ๋ย...../..... คงเหลือ บาท บาท
กำไร (ขาดทุน) บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1)	(2)
= บาท	= บาท
..... รอบ รอบ
= บาทต่อรอบ	= บาทต่อรอบ

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต (1+2)..... บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ **ทำสวนยาง**

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

พื้นที่.....ไร่

รายได้

- ขายยางแผ่น (.....ก.ก.) บาท
- ขายเศษยาง (.....ก.ก.) บาท
- บาท
- บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

- ค่าพันธุ์ยาง บาท
- ค่าปุ๋ย บาท
- ค่ายาปราบศัตรูพืช บาท
- ค่าแรงงานปลูกต้นยาง บาท
- ค่าแรงงานเก็บน้ำยาง บาท
- ค่าขนส่ง บาท
- ดอกเบี้ยเงินกู้ บาท
- บาท
- บาท
- บาท
- บาท
- คิดค่าแรงงานตนเอง บาท
- คิดรายจ่ายสินค้าทางการเกษตรต่อการผลิต..... บาท

หัก ปุ๋ย...../..... คงเหลือ บาท บาท
กำไร (ขาดทุน) บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1)	(2)
= บาท	= บาท
..... รอบ รอบ
= บาทต่อรอบ	= บาทต่อรอบ

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต (1+2)..... บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ **ทำนา**

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

รายได้	พื้นที่.....ไร่		
- ขายข้าวเปลือก (.....ก.ก.)		บาท
- ขายฟางข้าว (.....ก.ก.)		บาท
-	บาท
-	บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
- ค่าไถที่นา	บาท	
- ค่าพันธุ์ข้าว	บาท	
- ค่าปุ๋ย	บาท	
- ค่ายาปราบศัตรูพืช	บาท	
- ค่าแรงงานเก็บเกี่ยวข้าว	บาท	
- ค่าน้ำมันเครื่องสูบน้ำ	บาท	
- ค่าขนส่ง	บาท	
- ดอกเบี้ยเงินกู้	บาท	
-	บาท	
-	บาท	
-	บาท	
- คิดค่าแรงงานตนเอง	บาท	
- คิดรายจ่ายสินค้าทางการเกษตรต่อการผลิต.....	บาท	
-	บาท	
หัก ปุ๋ย...../..... คงเหลือ	บาท บาท
กำไร (ขาดทุน)		บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อการรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1)	(2)
= บาท	= บาท
..... รอบ รอบ
= บาทต่อรอบ	= บาทต่อรอบ

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อการรอบการผลิต (1+2)..... บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ **ทำสวนยาง**

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

รายได้	พื้นที่.....ไร่		
- ขายยางแผ่น (.....ก.ก.)		บาท
- ขายเศษยาง (.....ก.ก.)		บาท
-	บาท
-	บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
- ค่าพันธุ์ยาง	บาท	
- ค่าปุ๋ย	บาท	
- ค่ายาปราบศัตรูพืช	บาท	
- ค่าแรงงานปลูกต้นยาง	บาท	
- ค่าแรงงานเก็บน้ำยาง	บาท	
- ค่าขนส่ง	บาท	
- ดอกเบี้ยเงินกู้	บาท	
-	บาท	
-	บาท	
-	บาท	
- คิดค่าแรงงานตนเอง	บาท	
- คิดรายจ่ายสินค้าทางการเกษตรต่อการผลิต.....	บาท	
-	บาท	
หัก ปุ๋ย...../..... คงเหลือ	บาท บาท
กำไร (ขาดทุน)		บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อการรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1)	(2)
= บาท	= บาท
..... รอบ รอบ
= บาทต่อรอบ	= บาทต่อรอบ

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อการรอบการผลิต (1+2)..... บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ ปลูกกล้วยหอม

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

รายได้	พื้นที่.....ไร่		
- ขายกล้วยหอม (.....ก.ก.)		บาท
- ขายหน่อพันธุ์ (.....หน่อ)		บาท
		บาท
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
- ค่าเตรียมดิน		บาท
- ค่าหน่อพันธุ์		บาท
- ค่าจ้างแรงงาน		บาท
- ค่าปุ๋ย		บาท
- ค่าไถ่มัน		บาท
- ค่าตัดหญ้า/แต่งใบ		บาท
- ค่าดูง่อกกล้วย		บาท
- ค่าไม้ค้ำต้นกล้วย		บาท
-	บาท
- คิดค่าแรงงานตนเอง		บาท
- คิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต		บาท
		บาท
หัก ปัจจัยการผลิตคงเหลือ		บาท
กำไร (ขาดทุน)		บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1)	(2)
= บาท	= บาท
..... รอบ รอบ
= บาทต่อรอบ	= บาทต่อรอบ

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต (1+2)..... บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ ผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

รายได้			
- ขายปุ๋ย (.....ก.ก.)		บาท
-	บาท
		บาท
หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย			
- ค่าแรงงาน		บาท
- ค่ามูลสัตว์		บาท
- ค่าแกลบค้ำ		บาท
- ค่ากากน้ำตาล		บาท
- ค่าดูงใส่ปุ๋ย		บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
- คิดค่าแรงงานตนเอง		บาท
- คิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต		บาท
		บาท
หัก ปัจจัยการผลิตคงเหลือ		บาท
กำไร (ขาดทุน)		บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1)	(2)
= บาท	= บาท
..... รอบ รอบ
= บาทต่อรอบ	= บาทต่อรอบ

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต (1+2)..... บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

รายได้ พื้นที่.....ไร่

-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
- คิดค่าแรงงานตนเอง	บาท
- คิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต.....	บาท
-	บาท
หัก/..... คงเหลือ	บาท
กำไร (ขาดทุน)	บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1) = บาท รอบ = บาทต่อรอบ	(2) = บาท รอบ = บาทต่อรอบ
--	--

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต (1+2)..... บาท

การคิดกำไร-ขาดทุนจากการประกอบอาชีพ

ระหว่างวันที่..... ถึงวันที่.....

รายได้ พื้นที่.....ไร่

-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท

หัก ต้นทุน/ค่าใช้จ่าย

-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
-	บาท
- คิดค่าแรงงานตนเอง	บาท
- คิดรายจ่ายสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต.....	บาท
-	บาท
หัก/..... คงเหลือ	บาท
กำไร (ขาดทุน)	บาท

รายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต = $\frac{\text{อุปกรณ์ / สิ่งปลูกสร้าง}}{\text{อายุการใช้งาน}}$

(1) = บาท รอบ = บาทต่อรอบ	(2) = บาท รอบ = บาทต่อรอบ
--	--

รวมรายจ่ายของสินทรัพย์ถาวรเฉลี่ยต่อรอบการผลิต (1+2)..... บาท

3 คิด 4 รู้

ด้วยการทำบัญชี

ฉบับปรับปรุง
ปี 2556

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กระทรวงพาณิชย์
ศูนย์ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
กรุงเทพฯ

Quality of Life

สมุดบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

เสริมสร้างภูมิปัญญาทางบัญชีแก่เกษตรกรไทย

พระราชดำรัส
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ภูมิพลอดุลยเดช

“ทำบัญชีให้เห็นว่าสมดุลไม่ขาดทุน ถ้าทุกคนสามารถที่จะทำให้พอดีไม่ขาดทุน ประเทศชาติไม่ขาดทุนแน่ และประเทศชาติขาดทุนอย่างนี้ ไม่ขาดทุน อยู่รอด ข้อสำคัญเป็นอย่างนี้ ที่ว่าเศรษฐกิจพอเพียงไม่ใช่พอเพียงในการบริโภค แต่ให้พอเพียงในการมีชีวิตอยู่บางคนก็อาจจะรวยได้ทีเดียว”

ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินทอดพระเนตรการดำเนินงานศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2541

บัญชี กับ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ทำบัญชี

คิดจำแนก

- รู้จักการใช้จ่ายของตนเอง
- ใช้จ่ายอย่างพอประมาณ
- ใช้จ่ายอย่างมีเหตุผล
- ใช้จ่ายอย่างประหยัด
- ใช้จ่ายเท่าที่จำเป็น

รู้รายได้ รู้รายจ่าย

ทางสายกลาง

พอประมาณ

มีเหตุผล **มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี**

เงื่อนไขความรู้
(รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง)

เงื่อนไขคุณธรรม
(ซื่อสัตย์ สุจริต ขยัน อดทน แบ่งปัน)

มีพอใช้

คิดปะติดปะต่อ

- เปรียบเทียบรายได้ รายจ่าย
- ฝึกนิสัยการใช้จ่ายเงิน
- พัฒนาอาชีพ
- เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มอาชีพ

รู้หนี้สิน ได้ผลตอบแทน

ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม

มีเงินออม

คิดหลักบัญชี

- รายจ่ายสมดุลกับรายรับ
- รู้จักออมเงิน
- มีกลไก ลดความเสี่ยง
- เข้าสู่การรวมกลุ่มในชุมชน
- เข้าสู่ระบบสหกรณ์

รู้ทิศทาง อนาคตของตนเอง

สมดุล มั่นคง ยั่งยืน

เข้าเป็นประจำ

พัฒนา ไปด้วยกัน

ประชาชนวิเศษ

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

สังคมไทยเป็นสังคมเกษตรกรรม ซึ่งวิถีชีวิตของคนไทยส่วนใหญ่จะผูกพันกับการทำเกษตรที่เชิงคน สภาแวดล้อมทางธรรมชาติ พื้นที่ใดที่เป็นพื้นที่ราบก็จะทำนา ปลูกข้าว ปลูกผัก หรือทำสวนผลไม้ พื้นที่ที่อยู่ใกล้บริเวณแหล่งน้ำก็จะประกอบอาชีพประมง เช่น ปลูกบัว ปล่อยปลา

ด้วยวิถีชีวิตการดำเนินชีวิตเช่นนี้ ทำให้เกิดประเพณีวัฒนธรรมเรื่องเล่า และความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร สังคมไทยจึงเป็นสังคมที่ดำรงอยู่ด้วยวิถีวัฒนธรรมการเกษตรกรรม เมื่อเศรษฐกิจกระแสหลักเข้ามาทำให้วิถีการดำเนินชีวิตของคนไทยเปลี่ยนไปจาก **"วิถีของเกษตรกรรม"** ไปเป็น **"วิถีอุตสาหกรรม"** ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบ 2 ประการ คือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อม

อาชีพเกษตรกรรมที่อิงกับสภาพแวดล้อมของคนไทยจึงสิ้นกลิ่น หลายชุมชนไม่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ ชุมชนเกิดล่มสลาย ในขณะที่บางชุมชนสามารถ **"ตั้งหลักคิด"** ทาความรู้เพิ่มเติมและสามารถที่จะเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับวิถีวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมในนี้ได้

ในวันนี้ คนไทยได้น้อมนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับประยุกต์ไว้ในชีวิตประจำวัน ด้วยการยึดหลักคิด **"3 ห่วง 2 เงื่อนไข"** ซึ่งก็คือ การดำเนินชีวิตด้วยทางสายกลางที่ประกอบไปด้วย 3 ห่วง คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว โดยมีเงื่อนไข 2 ประการ คือ การใช้ความรู้และคุณธรรมควบคู่ไปพร้อมกัน

ทั้งนี้ โใบเบื้องต้นของการดำเนินชีวิตนั้น ความสำคัญของการจัดทำบัญชีรับ - จ่ายประจำวัน, บัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน ได้กลายเป็นความรู้เพิ่มเติมที่ทำให้ประชาชนทั่วไปและเกษตรกรที่ได้ทำบัญชีได้ตระหนักและมองเห็นตัวตนด้วยการ **ใช้ข้อมูลในสมุดบันทึกบัญชีมาเป็นเครื่องมือช่วยให้สามารถ "ตั้งหลักคิด"** เพื่อเลือกทางที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต ใช้ภูมิปัญญาทางบัญชีสร้างวิถีที่สู่อากาศ

ภูมิปัญญาทางบัญชี สร้างวิถีที่สู่อากาศ

- 1 **สมัครเข้าร่วมโครงการ :**
ลงทะเบียนเมื่อขอรับการฝึกอบรม
- 2 **ต้องเข้าอบรม : ตั้งใจเรียนรู้การทำบัญชี**
สมุดบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน, สมุดต้นทุนประกอบอาชีพ
- 3 **ต้องลงมือทำบัญชี :**
ทำบัญชีทุกวันที่มีกำไร - จ่ายเงิน
- 4 **รู้รายรับ :**
ได้เงินมาจากไหน เท่าไร
- 5 **รู้รายจ่าย :**
ใช้จ่ายเป็นค่าอะไรบ้าง เท่าไร ลดรายจ่าย ลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
- 6 **รู้ต้นทุน ค่าไร(ขาดทุน) :**
ลงทุนเท่าไร ขายได้เท่าไร มีกำไรหรือไม่
- 7 **รู้หนี้สิน :**
วางแผนชำระหนี้ให้ทันตามกำหนด
- 8 **รู้จักออม :**
รู้จักประหยัด ทำให้เกิดกำไร

ข้อมูลส่วนบุคคล

เลขประจำตัวประชาชน

ชื่อ (นาย / นาง / นางสาว)

นามสกุล

ตัวอย่าง

วันที่ 27 กันยายน 2555	รับเงินค่าจ้างซ่อมบ้าน	1,000 บาท	
	ขายมะม่วงได้เงิน	2,000 บาท	
	กู้เงินมา	1,500 บาท	
	จ่ายค่ากับข้าว	300 บาท	
	จ่ายค่าจ้างขุดบ่อปลาบ่อที่ 2	2,000 บาท	
	ซื้อปุ๋ยใส่มะม่วง	400 บาท	
วันที่ 29 กันยายน 2555	ซื้อของใช้ในครัว	500 บาท	
	รับเงินค่าจ้างทาสีบ้าน	1,000 บาท	
	วันที่ 30 กันยายน 2555	จ่ายค่าสูบน้ำเข้าบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 2	400 บาท
		ซื้อพันธุ์ปลา	1,000 บาท
	ซื้ออาหารปลา	600 บาท	
	ขายมะม่วงได้เงิน	3,000 บาท	
	ให้เงินลูกใช้	300 บาท	
ชำระเงินกู้	2,000 บาท		

รวมจำนวนเงินในแต่ละช่อง ทุกช่องของเดือนกันยายน 2555

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (รวม 1 ถึง 2) (3)	รายจ่าย										รวมรายจ่าย (รวม 4 ถึง 14) (15)			
		ประกอบอาชีพ (1)	รายรับอื่นๆ (2)		ประกอบอาชีพ		ในครัวเรือน											
					ค่าใช้จ่าย ประกอบอาชีพ (4)	ซื้อ สินทรัพย์ถาวร (5)	ค่าอาหาร (6)	ค่าของใช้ (7)	ค่าน้ำ/ค่าไฟฟ้า/ ค่าโทรศัพท์ (8)	ค่าน้ำดื่ม (9)	ให้เงินลูก (10)	ฝากเงิน (11)	ชำระคืนเงินกู้ (12)	อื่นๆ (13)		อื่นๆ (14)		
27 ก.ย. 2555	รับเงินค่าจ้างซ่อมบ้าน		1,000	1,000														
	ขายมะม่วงได้เงิน	2,000		2,000														
	กู้เงินมา		1,500	1,500														
	จ่ายค่ากับข้าว							300										300
	จ่ายค่าจ้างขุดบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 2						2,000											2,000
	ซื้อปุ๋ยใส่มะม่วง				400													400
	ซื้อของใช้ในครัว							500										500
29 ก.ย. 2555	รับเงินค่าจ้างทาสีบ้าน		1,000	1,000														
30 ก.ย. 2555	จ่ายค่าสูบน้ำเข้าบ่อเลี้ยงปลาบ่อที่ 2				400													400
	ซื้อพันธุ์ปลา				1,000													1,000
	ซื้ออาหารปลา				600													600
	ขายมะม่วงได้เงิน	3,000		3,000														
	ให้เงินลูกใช้									300								300
	ชำระเงินกู้											2,000						2,000
	รวมทั้งเดือน ก.ย.	5,000	3,500	8,500	2,400	2,000	300	500			300		2,000					7,500

วิธีรวมเงินในแต่ละเดือน

- 5 ทุกวันสิ้นเดือนให้รวมจำนวนเงินที่ได้รับ และจำนวนเงินที่จ่ายไปในแต่ละเดือน เขียนยอดรวมจำนวนเงินแต่ละช่อง ไว้ในบรรทัด "รวมเดือน....." และระบุชื่อเดือนไว้ด้วย

เทียบยอดรายรับกับรายจ่ายในแต่ละเดือน ก็จะทำให้ทราบว่า มีรายรับมากกว่าหรือน้อยกว่ารายจ่าย

= รวมรายรับ - รวมรายจ่าย

> หากเป็นบวก คือ รายรับสูงกว่ารายจ่าย มีเงินเหลือเป็นเงินออม

< หากเป็นลบ คือ รายจ่ายสูงกว่ารายรับ

ในเดือนกันยายน 2555

มีรายรับจากการประกอบอาชีพ 5,000 บาท และรายรับอื่นๆ 3,500 บาท รวมรายรับทั้งสิ้น 8,500 บาท

มีรายจ่ายประกอบอาชีพเป็นค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพ 2,400 บาท ซื้อสินทรัพย์ถาวร 2,000 บาท

และรายจ่ายในครัวเรือนเป็นค่าอาหาร 300 บาท ค่าของใช้ 500 บาท ให้เงินลูก 300 บาท

ชำระเงินกู้ 2,000 บาท รวมรายจ่ายทั้งสิ้น 7,500 บาท

ดังนั้น รายรับสูงกว่ารายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท (8,500 - 7,500)

ให้นำไปเขียนไว้ตอนท้ายต่อจากบัญชี ดังนี้ เงินคงเหลือยกมาจกเดือนก่อน บาท

บวกรวมรายรับ 8,500 บาท

หักรวมรายจ่าย 7,500 บาท

เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า 1,000 บาท

รายรับ สูง(ค่า)กว่า รายจ่าย เท่ากับ 1,000 บาท

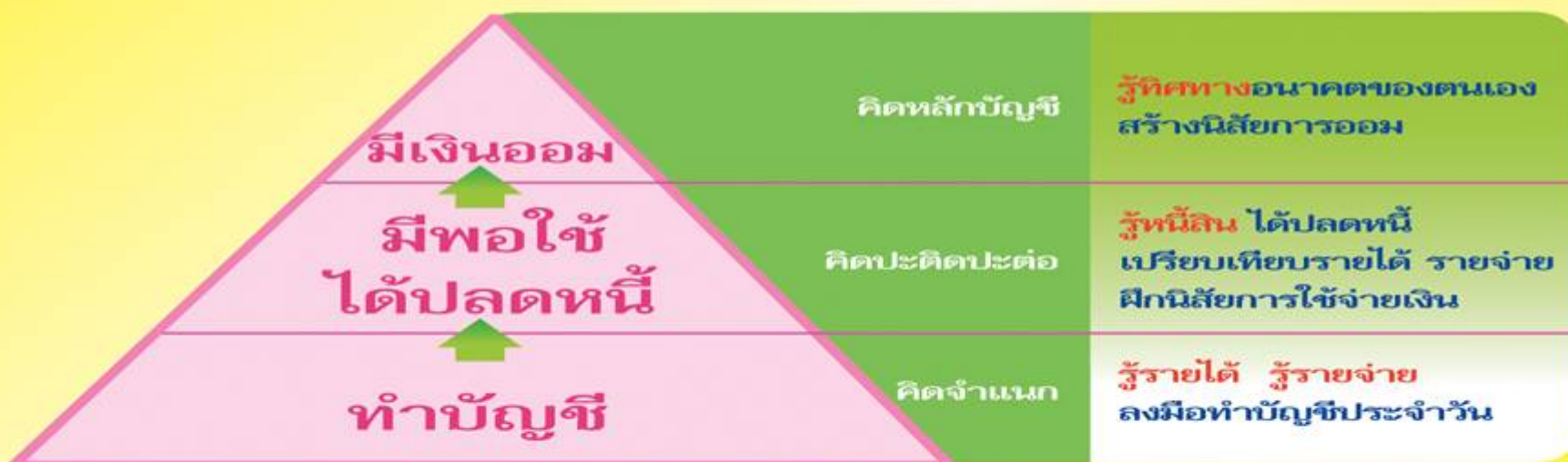
บัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน

วัน เดือน ปี	รายการ	รายรับ		รวมรายรับ (รวม 1 ถึง 2) (3)	รายจ่าย										รวมรายจ่าย (รวม 4 ถึง 14) (15)		
		ประกอบอาชีพ (1)	รายรับอื่นๆ (2)		ประกอบอาชีพ		ในครัวเรือน										
					ค่าจ้าง ประกอบอาชีพ (4)	ขึ้น ลิขสิทธิ์/อกร (5)	ค่าอาหาร (6)	ค่าของใช้ (7)	ค่าปัจจัยสี่ ค่าไปรษณีย์ (8)	ค่าน้ำคอก (9)	ค่าเดินทาง (10)	ค่าเงิน (11)	ค่าเช่าสิ่งของ (12)	อื่นๆ (13)		อื่นๆ (14)	
รวมเดือน																	

เงินคงเหลือยกมาจากเดือนก่อน _____ บาท บวกรวมรายรับ _____ บาท พักรวมรายจ่าย _____ บาท เงินคงเหลือยกไปเดือนหน้า _____ บาท
รายรับ สูง(ต่ำกว่า) รายจ่าย เท่ากับ _____ บาท (รวมรายรับ พักด้วย รวมรายจ่าย)

3 คิด 4 รู้

ด้วยการทำบัญชี

สวัสดี

